Tym razem oznaczamy siewkowca. Ptak ma długi dziób, wyraźnie dłuższy od głowy, stosunkowo krótkie nogi, z wystającymi poza ogon tylko palcami oraz wąskim i długim białym klinem na grzbiecie. Ogólnie może nasunąć się nam skojarzenie w jakimś brodźcem czy bekasem. Jednak krótkie nogi nie odpowiadają brodźcom, a kolorystyka i biały klin na grzbiecie nie pasują do bekasów. Taka kombinacja cech odpowiada natomiast szlamcom *Limnodromus* sp. Wyróżniamy trzy gatunki szlamców: długodziobego *L. scolopaceus*, krótkodziobego *L. griseus* oraz azjatyckiego *L. semipalmatus*. Tego ostatniego możemy wykluczyć z naszych rozważań, jako że w żadnej szacie nie występuje biały klin na grzbiecie, który jest prążkowany, czym przypomina bardziej szlamnika *Limosa lapponica*. Wracając do naszego zdjęcia, najpierw oznaczmy wiek ptaka. Zauważmy, że bok głowy, szyi i kark są rdzawe, jasnopomarańczowe, co wskazuje na szatę ptaka dorosłego. Niestety oznaczanie ptaków dorosłych jest trudniejsze niż młodych. Wynika to z tego, że u szlamca krótkodziobego wyróżniono trzy podgatunki, różniące się dość znacznie w szatach godowych, zatem zmienność jest dość znaczna i niekiedy powodująca duże podobieństwo do szlamca długodziobego. Wśród cech strukturalnych najważniejsze widoczne są u ptaka siedzącego i dotyczą długości skrzydła. Tej cechy w locie, niestety, nie zobaczymy. Różnica w budowie dzioba jest zauważalna, ale trudna do oceny w terenie, a w skrajnych przypadkach wymiary zachodzą na siebie. Musimy zatem skupić się głównie na cechach upierzenia, do których należą ubarwienie głowy i spodu, rysunek na spodzie tułowia, rysunek na wierzchu oraz ubarwienie ogona, jako jedna z ważniejszych cech. Jak już stwierdziliśmy, głowa jest rdzawa, ale jasna, barwy jasnopomarańczowej. Zwróćmy uwagę, iż barwa ta, która u ptaków w szacie letniej obejmuje również spód ciała, u naszego ptaka w zasadzie nie wychodzi spod skrzydeł, co oznacza, że brzuch jest białawy, wyraźnie jaśniejszy niż szyja i kark. Takie ubarwienie odpowiada szlamcowi krótkodziobemu, bowiem u długodziobego cały spód jest rdzawy, ceglasty, sięgając aż pokryw podogonowych. Czasem jednak tył spodu może być jaśniejszy, a więc podobnie jak u krótkodziobego. Na tym jasnym tle naszego zagadkowego ptaka zaznaczone są czarniawe kropki czy plamki, ale nie wyraźne prążki, które zwykle występują na bokach u szlamca długodziobego, nawet jeśli bok jest jaśniejszy. Na wierzchu ptaka zauważmy, że czarniawe pióra są wąsko obrzeżone rdzawymi obwódkami, z niewielką ilością barkówek posiadających białe zakończenia. To również cecha szlamca krótkodziobego, bowiem u długodziobego płaszcz jest ciemniejszy przez to, że obrzeżenia są węższe, a ponadto znacznie więcej piór jest zakończonych biało. Tak więc szlamiec długodzioby jest bardziej rdzawy na spodzie, ale ma więcej bieli na

wierzchu, podczas gdy krótkodzioby jest mniej rdzawy na spodzie (oprócz podgatunku *griseus*), ale bardziej rdzawy na wierzchu. No i wreszcie ogon, który u naszego ptaka robi wrażenie jasnoszarego, a to za sprawą delikatnego i wąskiego czarnego prążkowania na białym tle. Ważną cechą jest właśnie delikatność ciemnych pasków wskazujących na szlamca krótkodziobego. U długodziobego ogon jest wyraźnie ciemniejszy, bowiem dominują prążki czarne, które są szersze niż bardzo wąskie białe leżące między nimi. To przesądza sprawę na rzecz szlamca krótkodziobego. Dodatkowo zauważmy również, że poza ogon wystają zaledwie palce nóg. U szlamca długodziobego nogi są nieco dłuższe, które wystają bardziej poza ogon, niemal z całą stopą. Również dziób wydaje się być niezbyt długi, ale o dość grubej nasadzie. Jednak, jak zaznaczyliśmy na wstępie, cecha ta jest często trudna do oceny w terenie. Szlamce w szacie godowej są bardzo podobne do siebie, ale wyraźnie różnią się głosem: krótkodzioby odzywa się miękkim, trzysylabowym głosem „kju kju kju", przypominającym kamusznika, podczas gdy długodzioby ma głos wysoki w tonie, pojedynczy, ale czasami wydawany w serii, przypominający łęczaka *Tringa glareola* bądź ostrygojada słyszanego z większej odległości. W naszym przypadku nie silimy się na oznaczenie podgatunku, bowiem ważne cechy dotyczą ubarwienia spodu tułowia, który na zdjęciu w większości jest zakryty przez skrzydło. Tego dorosłego szlamca krótkodziobego sfotografował Tadeusz Stawarczyk w maju 2007 na Florydzie.

Jan Lontkowski

Jaki to ptak? Zagadka nr 61 – *Mystery bird 61*